

секторі економіки: переваги та недоліки. *Вісник Одеського національного університету. Серія Економіка*. Том 20. 2015. №2. С.189-192.

4. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів від 16 січня 2007 р., №34. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id.

Холодюк Тетяна

Освітній ступінь «магістр» 1 року навчання спеціальність “Облік і оподаткування”

Науковий керівник: **Цвігун І.А.**,

д-р екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОБЛІК ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

Найважливіший показник роботи підприємства – розмір і характер прибутку (збитку) за кожен період його діяльності. Тому правильне визначення доходу та своєчасне відображення його в бухгалтерському обліку зумовлює актуальність обраного напряму дослідження.

Згідно з П(с)БО 15 «Дохід» доходи підприємства класифікуються за певними ознаками. Так, із метою визнання доходу та визначення його суми розрізняють дохід від:

- реалізації продукції, товарів, інших активів, придбаних з метою продажу (крім інвестицій у цінні папери);
- надання послуг, виконання робіт;
- використання активів підприємства іншими фізичними та юридичними особами, результатом якого є отримання відсотків, дивідендів, роялті.

Таблиця 1

Нормативно-правові акти, що регулюють питання обліку доходів від операційної діяльності

<i>№ n/n</i>	<i>Нормативно-правове джерело</i>	<i>Стислий зміст</i>
1	2	3

1.	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 року № 996-XIV	Цей закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку на підприємстві та облік прибутку від операційної діяльності на підприємстві в тому числі.
2.	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" затверджено Наказом Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013р.	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів, в тому числі інформації щодо операційного прибутку
3.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591	Наведено синтетичні рахунки на яких здійснюється облік доходів, витрат, та фінансових результатів.
4.	Інструкція "Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій" затверджено Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р.	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (крім банків та бюджетних установ), незалежно від форм власності, організаційно-правових норм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій.
5.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 "Дохід" затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290	Норми цього положення визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності, наводиться класифікація доходів та умови їх визнання.
6.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 6 "Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах" затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137	Цим положенням визначається порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності.
7.	Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI	Встановлює порядок відображення в обліку при формуванні прибутку від операційної діяльності ПДВ, акцизного податку та інших податків та обов'язкових платежів.
8.	Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою КМУ №419 від 28.02.2000 року	Визначає порядок, загальні вимоги і строки представлення фінансової звітності юридичними особами, незалежно від організаційно-правової форми і форми власності

Згідно з П(С)БО 15 «Доходи», доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків учасників) [0, с. 36].

Іншими словами, дохід – це потік грошових коштів за певний період часу, який отримується від продажу продукції.

Класифікація доходів підприємства за видами діяльності наведена в табл.2 [2, с. 387].

Таблиця 2

Класифікація доходів за видами діяльності

Вид діяльності	Доходи	
	<i>ЗВИЧАЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ</i>	
Операційна діяльність	Основна діяльність	Доходи від реалізації продукції, товарів, наданих послуг, виконаних робіт.
	Доходи від реалізації	
	<i>Інша операційна діяльність</i>	Доходи від реалізації валюти, реалізації оборотних активів, операційної оренди активів, операційної курсової різниці, одержані штрафи, пені, неустойки
Інші операційні доходи		
Фінансова діяльність	Доходивід участі в капітал	Доходивід інвестицій в асоційованій або спільній підприємства, які обліковуються за методами участі в капіталі
	Фінансові доходи	Дивіденди, відсотки за кредитами отриманими, облігаціями випущеними, фінансовою орендою
Інвестиційна діяльність	Інші доходи	Доходи від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів, списання НА, втрати від неопераційних курсових різниць

Доходи від участі в капіталі Дивіденди, відсотки за кредитами отриманими, облігаціями випущеними, Доходи від звичайної діяльності класифікуються за різними групами (рис. 1). Дохід від операційної діяльності пов'язаний з надходженням коштів – виручки від реалізації продукції (товарів, послуг чи робіт). Інші операційні доходи – це дохід, отриманий від реалізації сировини, матеріалів, від оренди активів, від операційних курсових різниць, отримані штрафи.

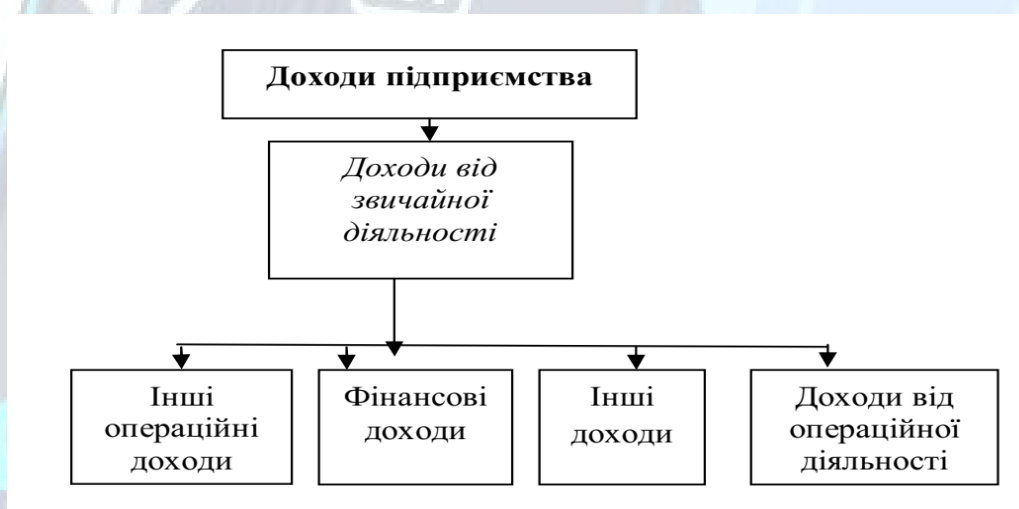

Рис. 1. Формування доходів підприємства

До фінансових доходів включають доходи від володіння фінансовими активами – процентні та дивідендні виплати, а до фінансових витрат – процентні виплати за банківськими позиками, купонні виплати за емітованими підприємством корпоративними облігаціями.

Інші доходи пов'язані з реалізацією основних засобів, нематеріальних активів, цінних паперів. Також до інших доходів тепер відносять надзвичайні доходи, які в свою чергу включають: відшкодування, одержані від страхових компаній, кошти, які були перераховані підприємству від інших суб'єктів господарювання (держави, фізичних і юридичних осіб чи іноземних суб'єктів). В бухгалтерському обліку дохід відображається за справедливою вартістю активів, що бути отримані або будуть отримані у майбутньому.

Список використаних джерел

Бечко, П. К. Теоретичні основи економічного змісту категорії "дохід" сільськогосподарських підприємств [Текст] / П. К. Бечко, О. В. Митяй // Інноваційна економіка. – 2012. – № 1. – С. 119-124

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід": затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290 (із змінами і 3 доповненнями від 18.03.2011) (витяг) // Податки та бухгалтерський облік. – 2011. – 25 квітня (№33). – С. 11.

Сук, Л. К. Фінансовий облік [Текст] : навч. посіб. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – 3-тє, переробл. і доповн. – К. : Знання, 2016. – 664 с

Чоп Лілія,

студентка 2 СТН курсу ОС «Бакалавр»

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Стендер С.В.,**

к.е.н., доцент кафедри обліку, оподаткування та

технологій електронного бізнесу,

Подільський державний аграрно-технічний

університет,

м. Кам'янець-Подільський

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ОБЛІК МШП ТА МНМА

Нагадаємо, що відповідно до ст. 9 Закону № 996, підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

Первинні документи складаються на бланках типових і спеціалізованих форм, затверджених відповідним органом державної влади. Втім, документування господарських операцій може здійснюватись із використанням виготовлених самостійно бланків, які повинні містити обов'язкові реквізити чи реквізити типових або спеціалізованих форм.

Тож кожне підприємство має для себе вирішити, чи буде воно використовувати типові форми, чи розробить свої форми. В будь-якому випадку,